

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 9P/38/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314210068
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Krišťáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5314210068.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a samosudkyňou JUDr. Ľubomírou Krišťákovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: I. U., D.. X. X. XXXX, X/ T. U., D.. XX. X. XXXX V. X/ S. U., D.. XX. X. XXXX, všetky bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov: matky: S. U., F. Š., D.. XX. X. XXXX, H. N.: W. D. G. Č.. X, a otca: Ľ. U., D.. XX. X. XXXX, N.: P. XXX, v konaní o zníženie výživného na maloleté deti, takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného na maloletú I. U., D.. X. X. XXXX, T. U., D.. XX. X. XXXX V. S. U., D.. XX. X. XXXX z a m i e t a .

Žiadnemu z účastníkov náhradu trov n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom, ktorý bol Okresnému súdu Čadca doručený dňa 14. 11. 2014, sa otec maloletých detí domáhal zníženia výživného na maloleté deti na tom skutkovom základe, že Okresný súd Čadca ho rozsudkom, č. k. 5P/192/2009 zo dňa 24. 2. 2011 zaviazal prispievať na výživu maloletých detí. V predmetnom rozsudku súd vychádzal z príjmu otca, ktorý dosahoval, keď bol zamestnaný na W. S. P.V., kde bol jeho vtedajší príjem priemerne mesačne okolo 350,- €. Otec maloletých detí v návrhu uviedol, že od 2. 5. 2015 si musel nájsť novú prácu, pretože práca, ktorú do 1. 5. 2013 vykonával u zamestnávateľa W. P. bola ukončená z dôvodu znižovania počtu zamestnancov. Od 2. 5. 2013 sa zamestnal na A. W. Z. a jeho súčasný príjem je priemerne mesačne okolo 170,- €. Vzhľadom k tomu, že príjem otca maloletých detí je podstatne nižší, ako v čase, rozhodovania súdu o výške prispievania na výživu otcom rozsudkom č. k. 5P/192/2009 zo dňa 24. 2. 2011, teda došlo k závažnej zmene pomerov v príjmoch, žiada o zníženie výšky príspevku na výživu maloletých detí. Zároveň otec v návrhu oznámil súdu, že má súčasne vyživovaciu povinnosť voči ďalšiemu mladistvému L. H., na ktorého mu súd určil vyživovaciu povinnosť rozsudkom sp. zn. 10P/61/2012 zo dňa 19. 2. 2013 vo výške 70,-€. Preto navrhuje, aby mu bola znížená výška vyživovacej povinnosti na I. U. zo sumy 49,79 € na sumu 27,13 € mesačne, na T. U.Š. zo sumy 40,- € na sumu 27,13 € mesačne, na S. U. zo sumy 40,- € na sumu 27,13 € mesačne.

Podľa § 101 ods. 2 OSP súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Otec maloletých detí sa na termín pojednávania zo dňa 18. 6. 2015 neustanovil bez ospravedlnenia, termín pojednávania prevzal dňa 18. 5. 2015. Na termín pojednávania sa neustanovila matka maloletých detí, termín pojednávania prevzala dňa 22. 5. 2015. Súd nemal na strane otca ani matky zistenú žiadnu

objektívnu prekážku bránicu im v účasti na pojednávaní, preto konal a rozhodol v ich neprítomnosti. Prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä návrhom na začatie konania, odpoveďou na lustráciu v sociálnej poisťovni, uznesením čl. 10 zo dňa 11. 5. 2015, správou o povesti čl. 19, správou zamestnávateľa matky maloletých detí, správou P. Ú. W. D. G., správou ÚPSVaR Čadca, s pripojeným spisom 9C/130/2014, z ktorého bola oboznámená správa F. W. Č. - Z., Z.S. F. W. S. F. - P., pripojená zápisnica 2T/24/2014 a spisom 5P/192/2009.

Na základe takto vykonaného dokazovania mal súd zistený nasledovný skutkový stav:

Okresný súd Čadca otca rozsudkom, č. k. 5P/192/2009 zo dňa 24. 2. 2011 zaviazal prispievať na výživu maloletej dcéry I. U. v sume 49,79 € mesačne, maloletého T. U. sumou 40,- € mesačne a maloletej S. sumou 40,- € mesačne. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti súd vychádzal z vykonaného dokazovania v konaní, na základe ktorého súd dospel k názoru, že na strane otca došlo k zmene pomerov, ktorá odôvodňovala zníženie výživného bez zavinenia otca, nakoľko aj keď otec vykonával v dobe posledného rozhodnutia živnostenskú činnosť. Túto nevykonával na svoju živnosť, ale na živnosť inej osoby, keďže on sám v dôsledku toho, že nemal zahladené tresty, si nemohol vybaviť živnosť. Vykonávanie živnostenskej činnosti na základe živnosti inej osoby je v rozpore so zákonom, súd však poukazuje na tú skutočnosť, že pokiaľ by otec túto živnostenskú činnosť nevykonával, v tom čase by zrejme nedosahoval žiaden príjem, nakoľko živnosť si ani vtedy, ani v súčasnosti nemôže vybaviť, a v riadnom pracovnom pomere zamestnaný nebol. Až od 1. 7. 2009 sa zamestnal v roľníckom W. S. P., kde dosahoval príjem len 400,- €.

Kolízny opatrovník maloletých detí na pojednávaní zo dňa 18. 6. 2015 uviedol, že otec sa s deťmi nestretáva, v júni poslal matke 180,- €, výživné platí nepravidelne. Matka má nízky príjem vo výške 350,- € + daňový bonus + prídavky na 4 deti. Platí nájom 280,- €. Návrh na zníženie výživného odporúča zamietnuť.

Podľa správy F. W. Č. - Z. zo dňa 2.2.2015, pripojenej zo spisu 9C/130/2014, je navrhovateľ zamestnaný v ich spoločnosti od 2.5.2013 a pracovný pomer naďalej trvá. Navrhovateľ je zamestnaný na pracovný úväzok 20 hodín týždenne. Priemerná mesačná čistá mzda za obdobie od 2.5.2013 do 31.12.2014 je 168,62 €. V uvedenom období neboli navrhovateľovi vyplatené odmeny.

Podľa správy F. W. S. F. - P. zo dňa 9.2.2015, pripojenej zo spisu 9C/130/2014, pracovný pomer s navrhovateľom bol skončený podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce okamžitým skončením pracovného pomeru, pretože zamestnanec nenastúpil do práce a neuviedol žiadnu existenciu prekážok v práci z jeho strany. Navrhovateľ u nich pracoval ako pracovník živočíšnej výroby - pastier oviec a bol zaradený do prvého stupňa náročnosti, odmeňovaný hodinovou mzdou. V roku 2014 by bola priemerná mesačná mzda 352 €.

Podľa pripojenej zápisnice z konania sp. zn 2T/24/2014 v uvedenom konaní obžalovaný (v danom konaní 9P/38/2014 otec maloletých detí) na hlavnom pojednávaní dňa 2. 12. 2014 na otázku prokurátora, z akého dôvodu ukončil pracovný pomer, uviedol, že z dôvodu bývalej manželky pani U., pretože dala na neho exekúciu kvôli neplateniu výživného. On prišiel za predsedom, opýtal sa, či mu dá zmluvu na dohodu a on mu povedal, že bude mať takú zmluvu, akú mal predtým, a preto z tejto práce odišiel. Na ďalšiu otázku prokurátora, aby uviedol, čo mal uvedeným na mysli, uviedol, že dohoda mala byť v tom, že by vykonával iba určitú prácu cez zmluvu a ostatná práca by bola ohodnocovaná už iba medzi ním a zamestnávateľom. To by pre neho znamenalo, že keď zarobil 450 - 480 €, tak by mu predseda družstva poslal na účet iba sumu, ktorá sa týka životného minima, teda nejakých 180 € a zvyšok do tých 480 € mu brala exekútorka G. V. G.. Keď mu predseda družstva povedal, že nie, tak na druhý deň do roboty neprišiel a išiel do roboty už na Z..

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Podľa § 81 ods. 1 O. s. p. aj bez návrhu môže súd začať konanie vo veciach starostlivosti o maloletých,

Základným hmotnoprávnym predpokladom zmeny predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o výške výživného je preukázanie takej zmeny pomerov v časovom období od posledného predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o výživnom, ktorá zmenu odôvodňuje. Existenciu tohto predpokladu súd zisťuje a posudzuje komplexne (najmä prostredníctvom porovnania pomerov účastníkov, z ktorých súd vychádzal v predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom s pomermi zistenými v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu v prejednávanej veci a k tomuto okamihu) na základe objektívnych i subjektívnych okolností na strane všetkých účastníkov, to znamená tak na strane oprávneného z výživného, ako aj na strane povinného z výživného s prihliadnutím na všeobecný vývoj životných nákladov. I keď zákon o rodine takto výslovne v § 78 ods. 1 zmenu pomerov ako hmotnoprávny predpoklad zákonom pripustenej zmeny právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom nedefinuje, nepochybne na druhej strane i z hľadiska právnej istoty založenej právoplatným rozhodnutím súdu nemôže ísť o akúkoľvek zmenu okolností majúcu vplyv na posúdenie osobných a majetkových pomerov účastníkov, ale naopak musí ísť o takú zmenu, ktorá je závažnejšieho a trvalejšieho rázu a ktorú možno podľa názoru súdu charakterizovať ako kvalifikovanú alebo podstatnú zmenu pomerov.

Pri takomto komplexnom posúdení pomerov účastníkov nielen ako súhrnu a súčtov príjmov, ale i osobných a majetkových pomerov v širšom slova zmysle i s prihliadnutím na vývoj životných nákladov, súd došiel k záveru, že od posledného rozhodnutia o výške výživného určenej rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 5P/192/2009-75 zo dňa 24.2.2011 a v porovnaní s rozhodným skutkovým stavom o pomeroch účastníkov, z ktorého súd vychádzal v uvedenom poslednom rozhodnutí o výživnom, podstatná zmena pomerov na strane otca, ktorá by odôvodňovala zmenu tohto posledného rozhodnutia o výživnom spočívajúcu v znížení určeného výživného, nenastala.

Tvrdenie otca maloletých detí o tom, že k skončeniu jeho pracovného pomeru s F. W. S. F. došlo z dôvodu znižovania počtu zamestnancov, sa v konaní preukázalo ako nepravdivé a zavádzajúce, nakoľko oznámením F.D. W. S. F. zo dňa 9.2.2015 bolo jednoznačne preukázané, že pracovný pomer otca bol skončený podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce okamžitým skončením pracovného pomeru po tom, čo otec bez oznámenia dôvodu do zamestnania nenastúpil. Uvedené správanie sa otca tak, ako ho mal súd preukázané oznámením F. W. S. F. i výpoveďou samotného otca v trestnom konaní vedenom pred Okresným súdom Čadca pod spisovou značkou 2 T 24/2014, súd vyhodnotil ako konanie, kedy sa otec bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania. Toto konanie otca nemožno hodnotiť inak ako špekulatívne konanie, ktorého cieľom bolo dosiahnuť nižší oficiálny

príjem, a tým i nižšiu výšku vyživovacej povinnosti, než ktorá bola určená posledným rozhodnutím o výživnom. Takémuto konaniu otca za žiadnych okolností právnu ochranu poskytnúť nemožno. Naopak otec ako rodič je povinný pristupovať k plneniu svojich povinností vyplývajúcich mu zo Zákona o rodine zodpovedne a zabezpečiť si zdroj príjmu, z ktorého bude uspokojovať nielen svoje potreby, ale aj potreby maloletých detí, ktoré sú naďalej svojou výživou na neho odkázané a ostatných jeho detí. Z uvedených dôvodov súd preto na zmenu pomerov u otca, ktorú si otec spôsobil sám svojim nezodpovedným správaním, keď sa bezdôvodne vzdal výhodnejšieho zamestnania, v súlade s § 75 ods. 1 Zákona o rodine neprihliadal a návrh navrhovateľa na zníženie výživného ako v celom rozsahu nedôvodný pre nesplnenie hmotnoprávnych podmienok v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zamietol.

Vo výroku o trovách konania súd rozhodol v súlade s vyššie citovaným § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p.. Konanie vo veciach starostlivosti o maloletých môže súd začať aj bez návrhu podľa § 81 ods. 1 O. s. p.. Na základe uvedeného súd žiadnemu z účastníkov náhradu trov nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.